

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1406/2022
24.01.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Биљане Синановић и Невенке Важић, чланова већа, са саветником Звезданом Говедарица Царић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др, због кривичног дела тешка крађа у саизвршилаштву из чл. 204. став 1. тачка 1) и 2) у покушају у вези члана 30. и 33. Законика о кривичном поступку, одлучујући о захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адвоката Бранкице Орловић и Игњата Ђоровића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Нишу 6К 207/22 од 10.06.2022. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 610/22 од 23.08.2022. године, у седници већа одржаној дана 24.01.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адвоката Бранкице Орловић и Игњата Ђоровића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Нишу 6К 207/22 од 10.06.2022. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 610/22 од 23.08.2022. године, у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 10) Законика о кривичном поступку, док се захтев бранилаца окривљеног у преосталом делу, **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу К 207/22 од 10.06.2022. године, окривљени ББ и окривљени АА, оглашени су кривима због извршења кривичног дела тешка крађа у саизвршилаштву из члана 204. став 1. тачка 1) и 2) у покушају у вези члана 30. и 33. КЗ и осуђени на казне затвора, и то окривљени ББ на казну затвора у трајању од 1 (једне) године и 4 (четири) месеца, коју је дужан да издржи по правноснажности пресуде, док је окривљени АА осуђен на казну затвора у трајању од 1 (једне) године и истовремено је одређено да ће казну затвора издржавати у просторијама у којима станује, без примене електронског надзора, које не сме напуштати, осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, уз упозорење да ће суд, уколико једном у трајању преко шест часова или два пута у трајању до шест часова окривљени самовољно напусти просторије у којима станује, одредити да остатак казне затвора издржи у заводу за извршење казне затвора. Наведеном пресудом, одлучено је да ће трошкове кривичног поступка сносити окривљени, док ће о висини истих суд одлучити посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 610/22 од 23.08.2022. године, усвајањем жалбе браниоца окривљеног АА, преиначена је пресуда Основног суда у Нишу К 207/22 од 10.06.2022. године само у делу одлуке о кривичној санкцији, тако што је Апелациони суд у Нишу окривљеног АА, за кривично дело тешка крађа у саизвршилаштву из члана 204. став 1. тачка 1) и 2) у покушају у вези члана 30. и 33. КЗ, за које је побијаном пресудом оглашен кривим, применом члана 4, 42, 45, 54, 56. став 3. и 57. став 1. тачка 5) КЗ, осудио на казну затвора у трајању од 6 (шест) месеци, коју је дужан да издржи по правноснажности пресуде, док је жалба Основног јавног тужиоца у Нишу, одбијена као неоснована.

Против наведених правноснажних пресуда, браниоци окривљеног АА, адвокати Бранкица Орловић и Игњат Ђоровић, су у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП поднели захтев за заштиту законитости, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев и донесе пресуду којом се побијане пресуде у односу на окривљеног АА преиначавају у делу одлуке о кривичној санкцији на тај начин што ће окривљеном изрећи казну затвора у трајању од 6 (шест) месеци и одредити да се иста има извршити у просторијама у којима окривљени станује, без примене електронског надзора, или да исте укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, браниоци окривљеног АА, у поднетом захтеву истичу да је, а што произилази из садржине захтева, побијаним пресудама повређен принцип „забране преиначења на штету оптуженог“ – *reformatio in peius*, прописан одредбом члана 453. ЗКП. Наиме, према ставу одбране, преиначењем првостепене пресуде у делу одлуке о кривичној санкцији, повређен је закон на штету окривљеног и то на тај начин што је окривљеном АА изречена казна затвора коју ће издржати у затворској установи, у односу на казну затвора из првостепене пресуде коју има издржати у просторијама у којима станује, без обзира на то што се ради о краћем трајању казне затвора. С тим у вези, браниоци окривљеног наводе да је у том смислу Апелациони суд у Нишу био дужан да ублажавање изречене казне затвора изврши на тај начин што би одредио да се казна изврши у краћем трајању, али на исти начин како је то одредио првостепени суд, тј. у просторијама у којима окривљени станује, и то без примене електронског надзора.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Одредбом члана 453. ЗКП, која предвиђа забрану преиначења на штету окривљеног, прописано је да, ако је изјављена жалба само у корист окривљеног, пресуда се не сме изменити на његову штету у погледу правне квалификације кривичног дела и кривичне санкције.

По налажењу Врховног касационог суда, преиначењем првостепене пресуде у делу одлуке о кривичној санкцији, није прекршена забрана преиначења на горе

(reformatio in reius), прописана одредбом члана 453. ЗКП, с обзиром да првостепена пресуда у погледу кривичне санкције није измењена на штету окривљеног, а како се то неосновано истиче у захтеву бранилаца окривљеног.

Наиме, пресудом Основног суда у Нишу К 207/22 од 10.06.2022. године, окривљени АА је осуђен на казну затвора у трајању од 1 (једне) године, коју ће издржавати у просторијама у којима станује, без примене електронског надзора, док је пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 610/22 од 23.08.2022. године окривљени АА осуђен на казну затвора у трајању од 6 (шест) месеци, коју ће издржати по правноснажности пресуде.

Дакле, из наведеног произилази да окривљеном АА у поступку преиначења у погледу одлуке о казни, пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 610/22 од 23.08.2022. године, није изречена строжа кривична санкција, већ му је изречена кривична санкција исте врсте – казна затвора и то у краћем временском трајању, а само је у конкретном случају, другачији начин извршења казне затвора, што не значи да је окривљеном изречена тежа кривична санкција. Ово стога, што издржавање казне затвора у просторијама у којима осуђено лице станује (са или без примене електронског надзора), представља само начин извршења казне затвора, а не другачију кривичну санкцију у односу на казну затвора, која се издржава у одговарајућој установи за издржавање казне затвора, па је захтев бранилаца окривљеног АА, Врховни касациони суд у том делу оценио као неоснован.

У осталом делу захтева браниоци окривљеног указују на повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, која је дозвољен разлог за подношење у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, али из образложења исте произилази да се суштински нижестепене пресуде побијају због повреде закона из члана 441. став 1. ЗКП, указивањем на погрешно цењене околности од значаја за одмеравање казне, а која повреда одредаба ЗКП не представља законски разлог због кога је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, па је Врховни касациони суд у овом делу захтев бранилаца окривљеног оценио недозвољеним.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена повреда закона из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, на коју се неосновао указује захтевом за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адвоката Бранкице Орловић и Игњата Ђоровића, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП, захтев у односу на наведену повреду закона одбио као неоснован, док је у осталом делу на основу члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП и члана 485. став 4. ЗКП, захтев одбацио као недозвољен и одлучио као у изреци пресуде.

Записничар – саветник
Звездана Говедарица Царић,с.р.

Председник већа – судија
Бата Цветковић,с.р.

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић